

Oikaisuvaatimus Salon kaupunginhallituksen päätökseen 18.1.2021 §6 Sako- ja umpikaivolietteen vastaanottoa koskevan sopimuksen hyväksyminen

2041/14.06.01/2017

Kaupunginhallitus 01.03.2021 § 107

Valmistelija: kaupunginlakimies Antti Mäkelä, 02 778 2302, antti.makela@salo.fi.

Tiivistelmä

Oikaisuvaatimuksessa esitään väitteet, että päätöksenteon tueksi ei ole ollut riittävästi perusteita, asianosaisia ei ole kuultu päätöksenteon yhteydessä ja valmistelu on muutenkin ollut puutteellista.

Valitusoikeudesta asiassa

Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen, sekä kunnan jäsen.

Kunnan jäsen on: 1) henkilö, jonka kotikuntalaisa (201/1994) tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on eli kunnan asukas, 2) yhteisö ja säätiö, jonka kotipaikka on kunnassa, 3) se, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa.

Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee hallintolain 41 §:n nojalla varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Oikaisuvaatimuksen perusteet

Kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen kuntalain 134 §:n mukaista oikaisua.

Oikaisuvaatimuksessa haetaan oikaisua Salon kaupunginhallituksen kokouksen 18.1.2021 6 §:ssä tekemään päätökseen, aiheena "Sako- ja umpikaivolietteen vastaanottoa koskevan sopimuksen hyväksyminen".

Perusteluiksi esitetään, että päätöksen valmistelu on ollut puutteellista, sekä ettei asianosaisia ole kuultu päätöksenteon yhteydessä. Perusteeksi esitetään myös, ettei päätöksenteon tueksi ole ollut riittäviä perusteita.

Päätöksenteon perusteena olleet asiat

Jätelaki 32 §: kunnan on järjestettävä seuraavien, muiden kuin vaarallisten

jätteiden huolto: 1) vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jäte, mukaan lukien sako- ja umpikaivoliete.

Jätelaki 43 §: Kunta voi päätöksellään siirtää sille tässä laissa säädetyn jätteen vastaanoton, kuljetuksen ja käsittelyn, 82 §:ssä tarkoitetun jätemaksujen laskutuksen ja 93 §:n 1 momentissa tarkoitetun jäteneuvonnan sekä näihin välittömästi liittyvät hallinnolliset tehtävät, joihin ei sisälly julkisen vallan käyttöä, tätä varten perustetulle yhtiölle, jonka kunta yhdessä muiden kuntien kanssa omistaa. Kunta vastaa siitä, että siirretyt jätehuollon palvelutehtävät tulevat hoidetuiksi tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n (LSJH) osakassopimuksessa sivulla 3 olevan määräyksen mukaan yhtiön tehtävänä on ensisijaisesti huolehtia osakkaiden vastuulla olevien jätehuollon palvelutehtävien järjestämisestä. Yhtiö huolehtii niistä Osakkaille kuuluvista jätehuollon palvelutehtävistä, jotka jätelain 43 §:n mukaan voidaan antaa Yhtiön tehtäväksi, mikäli ei ole erikseen toisin sovittu. Yhtiön tehtävistä on sovittu tarkemmin kohdassa 4 (Yhtiön tehtävät);

LSJH:n osakassopimus s. 4: Yhtiön tehtävänä on ensisijaisesti huolehtia Osakkaiden vastuulle jätelain mukaan kuuluvista jätehuollon palvelutehtävistä, joita ovat muun muassa jätehuollon suunnittelu sekä rekisterien ja tilastojen ylläpito, organisointi sekä hallinnolliset tehtävät, joihin ei sisälly julkisen vallan käyttöä, -- jätteiden ja vaarallisten jätteiden vastaanotto, kierrätys, hyödyntäminen ja loppusijoitus;

LSJH osakassopimus s. 5: Osakkaat sitoutuvat omassa toiminnassaan myötävaikuttamaan Yhtiön toimintaan siten, että Yhtiö pystyy tarjoamaan palveluja kohtuullisin hinnoin. Osakkaat ohjaavat kaikki vastuullaan olevat yhdyskuntajätteet Yhtiön vastaanottoon, hyödyntämiseen ja käsittelyyn. Osapuolet ohjeistavat myös heidän valitsemansa edustajat toimimaan yhtiökokouksessa ja muussa mahdollisessa päätöksenteossa siten, että Sopimuksen mukainen tarkoitus toteutuu.

Oikaisuvaatimuksen sivulla 5 olevan näkemyksen mukaan Salon kaupunki ei ole tehnyt erillistä päätöstä siirtää sako- ja umpikaivolietteiden käsittelyä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle. Edellä siteeratun osakassopimuksen sivulla 4 olevan mukaisesti Salon kaupunki on kuitenkin siirtänyt jätelain mukaiset jätehuollon palvelutehtävänsä, joihin kuuluu jätelain mukaan sako- ja umpikaivolietteen huollon järjestäminen sekä hallinnolliset tehtävät, Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle.

Oikaisuvaatimuksen sivulla 5 olevan näkemyksen mukaan Salon kaupunginhallitus olisi kollektiivisella päätöksellä tai jätelain omavaltaisella tulkinnalla siirtänyt sako- ja umpikaivolietteiden käsittelyn ja vastaanoton Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle. Kyse oli jätelain 43 §:ään perustuvan palvelutehtävän siirron mukaisen sopimuksen hyväksymisestä.

Asianosaisten kuuleminen päätöksenteon yhteydessä

Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua

mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Salon kaupunginhallitus on järjestänyt jätehuolto- ja lieteasioista keskustelutilaisuuden 24.4.2019. Lisäksi on mm. järjestetty 19.10.2020 tilaisuus, jossa Salon seudun jätteenkuljetusyrittäjien edustajia on kuultu. 18.1.2021 tehdyn päätöksen osalta erillistä keskustelutilaisuutta ei ole ollut syytä järjestää, sillä sopimusehdotus on pääpiirteiltään samanlainen kuin 24.4.2019 järjestetyn keskustelutilaisuuden aikana.

Asianosaisia on kuultu päätöksenteon yhteydessä.

Eu-direktiivin merkityksestä asiaan

Yhtenä muutoksenhaun perusteena on, että asiaa koskevan Eu-direktiivin saattaminen osaksi Suomen kansallista lainsäädäntöä (eli implementointi) muuttaa puheena olevien lietteiden asemaa osana yhdyskuntajätettä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/851, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta muuttaa nykyistä yhdyskuntajätteen määritelmää. Sakokaivoista sekä viemäriverkosta ja jäteveden käsittelystä peräisin oleva jäte sekä romuajoneuvot suljetaan yhdyskuntajätteen määritelmän ulkopuolelle.

Implementointi tehdään Suomessa jätelain säännöksissä. Jätelain laaja uudistaminen on kesken.

Valtioneuvoston uutisoinnin pohjalta on tiedossa, että hallitus on päässyt sopimukseen niin sanotun jättesäädöspaketin sisällöstä. Tavoitteena on saada hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2021 alkupuolella.

Näin ollen direktiivin vaikutusta muutoksenhaun kohteena olevaan menettelyyn ei vielä voida arvioida varmasti.

Valmistelun puutteellisuuden arviointi

Asia on ollut vuodesta 2017 alkaen esillä ainakin neljässätoista kaupunginhallituksen kokouksessa. Asia on palautettu useita kertoja valmisteluun mm. muiden kaupunkien sako- ja umpikaivolietejärjetelyjen selvittämiseksi, EU-direktiivin vaikutusten selvittämiseksi sekä kustannusseikkojen vuoksi.

Sopimuksen hyväksymispäätösvaihtoehtoista on tehty Kuntaliiton tutkimusmallin mukainen vaikutusten arviointi yritysvaikutusten osalta.

Asiaa on valmisteltu niin kauan, että Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n hallitus on viestinyt linjauksenaan, että jos kaupunginhallituksella ei ole päätöstä asiasta 19.1.2021 vastaanottosopimuksen tekemiseksi Saloon, joutuu Lounais-Suomen Jätehuolto Oy osoittamaan salolaisten lietteiden vastaanotto paikaksi Gasumin Turun biokaasulaitoksen.

Asian valmistelu on ollut pitkäkestoista ja perusteellista. Vastoin oikaisuvaatimuksen väitettä asianosaisvaikutuksia on arvioitu esimerkiksi yritysvaikutusten osalta.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää hylätä esitetyn oikaisuvaatimuksen yllä mainituilla perusteilla.

Päätös:

Simo Vesa esitti Lundénin kannattaman, että oikaisuvaatimus hyväksytään.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaesitys. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan nimenhuutoäänestys, jossa kaupunginjohtajan pohjaehdotusta kannattavat äänestävät JAA, ja Vesan vastaehdotusta kannattavat äänestävät EI.

Hyväksyttiin äänestystapa.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Suonio-Peltosalo, Huittinen, Lehti, Nyssönen, Riski, Yli-Jama, Karnisto-Toivonen) ja 6 EI-ääntä (Lundén, Nikkanen, Ruokonen, Tapio, Tekkala, Vesa), yhteensä 13 ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että suoritettun äänestyksen voitti kaupunginjohtajan pohjaehdotus.

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.